CropLifeNL
Voor gezonde gewassen

Het Bulletin

EDITIE **2022/8** -
SEPTEMBER/OKTOBER 2022

Hoe nu verder met gewasbescherming?

IN EEN DYNAMISCH POLITIEK VELD, ZOWEL EUROPEES ALS NATIONAAL

>>>

Directeur Verduurzaming CropLife NL: Eric Kiers

>>>

Nieuwe regels voor micro-organismen

>>>

HET BULLETIN – SEPTEMBER/OKTOBER 2022 Het Bulletin is een uitgave van **CropLife NL**. CropLife NL behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. Het Bulletin verschijnt maandelijks in digitale vorm . Aan- en afmelding voor een kosteloos abonnement kan via dit **formulier**.
REDACTIE CropLife NL, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag – croplife@croplife.nl – www.croplife.nl – CropLifeNL
TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie **ONTWERP EN LAY-OUT** Cyril Strijdonk Ontwerpburo, **Gaanderen** **FOTOGRAFIE** Croplife NL, Fred Meijer

Hoe nu verder met gewas-bescherming?

IN EEN DYNAMISCH POLITIEK VELD, ZOWEL EUROPEES ALS NATIONAAL

Het Nederlandse gewasbeschermingsbeleid is vastgelegd in de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 en het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma. Intussen zijn er allerlei ontwikkelingen in en rond de land- en tuinbouw, zeker in het Europese en nationale politieke veld, die hierop van invloed zijn. Hoe nu verder met gewasbescherming?
En gesprek hierover met Wouter Bulk, één van de leden van de commissie Public & Governmental Affairs van CropLife NL.

Naar weerbare planten en teeltsystemen

Tijdens de vorige kabinetsperiode is hard gewerkt aan een eenduidige beleidsaanpak voor gewasbescherming. Er kwam een **Toekomstvisie gewasbescherming 2030**. Daarin wordt grotteveel naar weerbare planten en teeltsystemen, waardoor ziekten en plagen veel minder kansen krijgen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zoveel mogelijk kan worden voorkomen.

De Toekomstvisie gewasbescherming 2030 werd vertaald naar een zestig pagina's tellend **Uitvoeringsprogramma**, met alle hoofdstukjeslets aan tafel, waarander CropLife NL. 'Aan de slag' was het credo. Iedereen is gemotiveerd en er zijn resultaten zijn inmiddels bereikt.

Nu, twee jaar later, is er veel veranderd. De Europese Unie lanceerde bijvoorbeeld haar **Farm to Fork strategie**, met onder meer vergaande reductiedoelstellingen ten aanzien van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. De Toekomstvisie gewasbescherming 2030 kent geen specifieke reductiedoelstellingen voor gebruik, maar heeft de volgende drie strategische doelen:

- Plant - en teeltsystemen zijn weerbaar.
- Land- en tuinbouw en natuur zijn met elkaar verbonden.
- Nagenoeg zonder emissies naar het milieu en nagenoeg zonder residuen op producten.

Effect van nieuwe teeltmethoden

Wouter Bulk

Bij het opzetten van het Uitvoeringsprogramma voor de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 is ingezet op effectieve oplossingen, vermindering van de milieubelasting en het verbinden van landbouw met de natuur.

"CropLife NL onderschrijft deze insteek", aapt Wouter Bulk, werkzaam bij bij Certis Belchim en lid van de commissie Public & Governmental Affairs van CropLife NL. "Im de praktijk van de land- en tuinbouw komt het gebruiksvolume tot stand door een combinatie mix van weersomstandigheden, teeltaanpak, gewasvoorkomen, dosering van de gebruikte middelen, en teeltmethoden. Weersomstandigheden beïnvloeden vooral het gebruiksvolume op de korte termijn. Het effect van nieuwe teeltmethoden wordt pas duidelijk op langere termijn. Dat effect moet dan worden vastgesteld op basis van meerjarige gemiddelden, na een grondige analyse van de effecten van verschuivingen in het ensaal en in het middelenpakket."

Veel factoren van invloed op middelengebruik

"We zien regelmatig dat e-Kamerleden zijn die het gewasbeschermingsbeleid vertrekken met het voorgaande jaar en daar een oordeel aan verbinden", constateert Wouter. "Dat gebeurde ook weer tijdens de vergadering van 8 juni van dit jaar van de commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Tweede Kamer."

Met enkele voorbeelden illustreert Wouter dat verschillen in gebruik tussen jaren niet per se een trend aangeven. "Biologische middelen bijvoorbeeld hebben een hogere dosering. Een nat seizoen leidt tot meer phytophthora–ziekt, met meer bespuitingen in een groot gewas als aardappelen. Ook als bijvoorbeeld grootbeestenzets verplicht worden gestold, zien we dat terug in de cijfers. Trends in middelengebruik kun je alleen afleiden uit meerdere jaren, op basis van een grondige analyse."

De commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van de Tweede Kamer tijdens haar vergadering op 8 juni 2022.

Verduurzamen door geïntegreerd telen

"Wat mij verder opvalt, is dat de verhoudingen in de Tweede Kamer verhard lijken, ook als het gaat om gewasbeschermingˮ, vervolgt Wouter. "Terwijl iedereen een zinvolle verduurzaming wil bereiken, met minder input, minder milieubelasting en de zekerheid van gezond, veilig en betaalbaar voedsel. Daarover is consensus. Maar niet over hoe dat een stuk verder kan dienen. De optiesing zal altijd uit een geïntegreerde benadering moeten komen, waar zeart -wel denken geen oplossing zal bieden."

Wouter omschrijft geïntegreerd telen als volgt: "De beschikbaren maatregelen en middelen zo slim mogelijk inzetten, om de teler een rendabele teelt te bieden die het milieu zoveel mogelijk te ontzien. Waarbij dat laatste kan bijdragen aan verbetering van de biodiversiteit."

Geïntegreerd kijken, streven naar balans

Wil je de land- en tuinbouw verduurzamen, dan moet er sprake zijn van geïntegreerd telen, maar ook geïntegreerd kijken, zieht Wouter. "Het verhelpen van middelen zou niet zo voorop moeten staan. Het gaat immers om het streven naar zo min mogelijk negatieve effecten. Daarbij moet je afwegingen maken, zeals over het dat ook voortdurend doet. Ongeacht of je gunstiaar, biologisch of ers daar tussenin teelt: er is altijd een impact op de omgeving. De onkruidbrander van de biologische teler kleft tot minder biodiversiteit en geeft CO2. En hoe verhoudt zich dat tot de ongewenste effecten van gewasbeschermingsmiddelen? Het uitoverlaren van land- en tuinbouw heeft per definitie effecten op de directe omgeving en de biodiversiteit. Maar het gaat erom welke effecten je al dan niet accepteerbaar acht en hoe je daarin de juiste balans vindt."

Wouter geeft nog een voorbeeld. "In het streven naar een gezonde bodem en behoud van biodiversiteit is veel te zeggen voor niet-kerende grondbewerking. Maar dit staat op gespannen voet met de bestrijding van onkruid. Ploegen (kerende grondbewerking) werkt uitstekend tegen onkruid. Wil je niet-kerende grondbewerking stimuleren, bied telers dan voldoende tools om onkruid in de rij goed te bestrijden. En waarom zouden gewasbeschermingsmiddelen niet één van de tools kunnen zijn?"

'Ruim baan voor vernieuwing'

Bij het vinden van de gewenste balans moeten we alles uit de kast halen, zieht Wouter. "Denk daarbij aan preventie, resistentie-issues (al dan niet met behulp van nieuwe vereddelingstechnieken), aangepaste zaai- en plantsystemen, functionele biodiversiteit, beslissingsondersteunende systemen (BOS), biostimulanten, biocontrolemiddelen, geynytheticsmatige gewasbeschermingsmiddelen, precisie-spuittechnieken en digitalisering. Als CropLife NL pleiten we er voortdurend voor om vernieuwing ruim baan te geven, onder meer door aanpassing van wet- en regelgeving en optimalisatie van het toelatingsproces."

Definitie duurzame land- en tuinbouw

De transitie naar een duurzamere land- en tuinbouw is een belangrijk thema voor de commissie Public & Governmental Affairs van CropLife NL. "Het lastige is dat er in onze omgeving verschillend wordt gedacht over de definitie van duurzame land- en tuinbouw. Maar in de kern is het doel van duurzame land- en tuinbouw dat er geen uitputting plaatsvindt en ook geen onomkeerbare negatieve effecten op de omgeving. In feite is de Nederlandse land- en tuinbouw al erg duurzaam, zeker in vergelijking met andere landen. Wel is er nog winst te behalen op het gebied van emissies, onder meer van gewasbeschermingsmiddelen. Maar daar wordt hard aan gewerkt, zoals ook is afgesproken in de Toekomstvisie gewasbescherming 2030."

Biologische en gesynthetiseerde gewasbeschermings-middelen

De gewasbeschermingsbedrijven dragen direct bij aan de verduurzaming, door nadrukkelijk aandacht te geven aan de ontwikkeling van biologische en laag–risico middelen en ook biostimulanten.

Wouter illustreert met een voorbeeld. "Sommige oplossingen werden door de natuur al eeuwenlel. Bijvoorbeeld feromoonverwarring, dat wordt ingezet tegen schadelijke insecten. Feromonen zijn lokstoffen die vrouwelijke insecten verspreiden, als paringslijp zijn. Feromoonverwarring blijkt zeer effectief tegen bijvoorbeeld de fruitmot in boomgaarden. Via verdampers wordt een wolk van het feromoon verspreid in de boomgaard, waardoor de mannelijke fruitmotten die vrouwelijke motten niet kunnen vinden en geen paring plaatsvindt."

Het moore feromoon is dat het plantspecifiek wordt toegepast en gericht is op één soort. "Tóet soortspecifieke maakt ook dat dit type toepassingen relatief veilig is en dat is het over het algemeen ook. Maar zoals bij alles zijn er ook weer uitzonderingen, want inindoles is er ook een specifiek feromoon met als laag –risico geclassificeerd."

Uiteraard gaat de ontwikkeling van geynytheticsmatige gewasbeschermingsmiddelen gewoon door. "Al wordt het wel moeilijker om aan de steeds zwaarder wordende criteria te voldoen. Bovendien stagneert de vernieuwing door de vertraagde toelatingsprocessen. Naast de gangbare en groene middelen, werken de bedrijven aan precisie–spuittechnieken en verdergaande digitalisering."

Data en artificial intelligence

Wouter Bulk ziet veel kansen in de grootende hoeveelheid data die beschikbaar komt, die in combinatie met artificial intelligence kan bijdragen aan verduurzaming. "Wageningen UR heeft verlangs aangegeven dat de huidige robots inmiddels 60 procent van de onkruiden herkennen. In het kamstadium gliet herkenden een zeer efficiënte robot, maar in een latere grasefase van het onkruid zou je juist kunnen willen weten welke onkruiden er zitten. Dit is dus een toepassing van geïntegreerde gewasbescherming, waarbij de ontwikkeling ervan ook weer zorgt voor een hogere efficiëntie en aan de ontwikkelingen steeds verder gaat. De politiek zou dergelijke ontwikkelingen meer moeten steunen."

Toepassing biologische middelen luistert nauwer

In het aanbod van gewasbeschermingsmiddelen hebben biologische middelen een steeds groter aandeel. "De gewasbeschermingsbedrijven zijn volop bezig met het ontwikkelen van deze middelen", zegt Wouter Bulk. "Ze bieden veel mogelijkheden. Maar voor het bereiken van het optimale effect, luistert de toepassing erum nauwer."

Hij illustreert met een voorbeeld. "Neem insectiziden. Een aantal traditionele chemische insecticiden werkt systemisch. Dat wil zeggen dat het middel door de plant wordt opgenomen. Daarmee worden alle insecten bestreden die aan de plant vreten. Met een biologische insecticide daarentegen moet je het insect rechtstreeks raken."

En dat is veel moeilijker. "Je moet weten hoe het insect zich gedraagt, hoe het zich over de plant beweegt, en onder welke omstandigheden. Het geldt voor veel biologische middelen dat we bij de ontwikkeling ook kijken naar de meest effectieve manier van toepassen: op welk tijdstip, onder welke omstandigheden, met welke technieken. En hoe je deze middelen kunt combineren met andere gewasbeschermingsmiddelen en maatregelen. Daarom doen wij ook veel onderzoek naar de optimale toepassingen. We krijgen na de toelating regelmatig feedback hierover van telers. Dat vinden we ook belangrijk."

Wantrouwen ten aanzien van instituties

Wouter Bulk neemt een belangrijk juist van zorg: "De proef in de samenleving en publiek wantrouwen ten aanzien van diverse instituties. Dat betreft onder meer het CLgb, dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de toelating/herregistratiesystemen voor gewasbeschermingsmiddelen. Dit wantrouwen haat het CLgb wordt gevaed door uitkomsten van doorlopen processen, die sommige mensen niet bevallen."

We zien een vreemde situatie: "Het CLgb laat middelen toe, op basis van een wetenschappelijke en wettelijk vastgelegde beoordeling van de risico's. En vervolgens blijkt ook politiek enoor om het gebruik ervan te willen verhieden. Dit zie je onder meer terug in het voorgezette verbod op het gebruik buiten de landbouw. Het is zonde dat men dan is aangewezen op middelen of methoderen waarvan de risico's niet expliciet zijn beoordeld."

Voortgang Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030

Hoe staat het met de voortgang van het Uitvoeringsprogramma van de Toekomstvisie gewasbescherming 2030? "Procesmatig begint het op steuen te komen", constateert Wouter. "Het was voor de betrokken partijen zoeken naar een goede regieovering. En het blijft belangrijk om alle partijen aan boord te houden. De uitgangen die er liggen, zijn ook niet gemakkelijk. Maar ik proef een grote bereidheid bij de partners om de schouders eronder te zetten, waaronder uiteraard ook wijzelf! CropLife NL en onze deelnemers."

Intussen zijn er nouw ontwikkelingen de bijdragen aan de doelstellingen. "Bijvoorbeeld de introductie van het gesloten vulsystteem easyconnect. Hiermee kunnen gebruikers van gewasbeschermingsmiddelen de spuitdranke vullen zonder risico op morsen. Dat is veiliger voor de gebruiker en voor het milieu. De gewasbeschermingsbedrijven investeren in dit systeem en dit kan een belangrijke bijdrage leveren aan het verder verminderen van de emissies. Ook is er inmiddels een project gestart om laag–risico middelen een impuls te geven."

Het gesloten vulsysteem easyconnect: vullen zonder risico op morsen.

Spannende tijden, maar ook vertrouwen

Zoals eerder aangegeven, is het Nederlandse gewasbeschermingsbeleid vastgelegd in de Toekomstvisie gewasbescherming 2030 en het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma. CropLife NL steunt dit beleid. En aan de projecten uit het programma wordt door alle partijen hard gewerkt.

Intussen is een grote discussie gaande in de land- en tuinbouw over strikvorf, energieprijzen, personeel, klimaat en biodiversiteit. Ook liggen er inmiddels een **Europese concept-verordening** duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen en een Farm to Fork strategie met reductiedoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen.

Wouter Bulk ziet dat het spannende en uitdagende tijden zijn. Maar betrokkenen in het grotere debat over gewasbeschermingen hebben elkaar altijd wéten te vinden en hebben de dialoog steeds open weten te houden. "Als CropLife NL hebben we er vertrouwen in dat de betrokken partijen dit nu en in de toekomst blijven doen."

'Als CropLife NL pleiten we er voortdurend voor om vernieuwing ruim baan te geven'

TERUG

Directeur Verduurzaming CropLife NL: Eric Kiers

Sinds 1 oktober is Eric Kiers werkzaam voor CropLife NL als directeur Verduurzaming. Eric heeft veel ervaring binnen het vakgebied en heeft bij verschillende toeleveranciers van gewasbeschermingsmiddelen gewerkt. Bij CropLife NL zal Eric zich voornamelijk gaan bezighouden met duurzaamheid en governmental affairs. De samenstelling van het team van CropLife NL en de verdeling van het takenpakket kunt u **hier** terugvinden.

"De wereld om ons heen is volop in beweging", zegt Eric. "Dit geldt ook voor ons werkveld: gewasbescherming en gezonde planten. Zowel de samenleving als de politiek vraagt om een nog duurzamere inzet van onze middelen. De grootste uitdaging op de korte termijn is het behoud van voldoende oplossingen voor de teler. Toegang tot voldoende oplossingen is nodig gedurende de transitie naar een steeds duurzamer gebruik op de lange termijn."

Daarbij valt te denken aan meer inzet van precisietechnieken en biologische en laag-risico middelen, aldus Eric. "De ontwikkeling van deze technieken en middelen kost de nodige tijd. Dit is het gevolg van de sterke regulering van de sector. Ik neem de tijd om in gesprek te gaan en te luisteren naar onze vaste en nieuwe gesprekspartners. Vervolgens wil ik samen met onze bedrijven en door gerichte acties mijn bijdrage leveren aan de duurzame land- en tuinbouw van de toekomst."

TERUG

Nieuwe regels voor micro-organismen

Eind augustus heeft de Europese Commissie vier uitvoeringsverordeningen aangenomen, die de huidige toelatingsregels voor micro-organismen wijzigen. Volgens de Commissie weerspiegelen de nieuwe regels de laatste wetenschappelijke ontwikkelingen. Ook hebben de verordeningen als doelstelling om de goedkeuring van micro-organismen te vergemakkelijken.

In een reactie stelde CropLife Europe dat de nieuwe regels 'absoluut een goede stap in de goede richting zijn om meer innovatieve biospesticiden op de markt te brengen'. Daarnaast wijst CropLife Europe op het belang om de toelating van álle middelen te bevorderen. Dus niet alleen biologische, maar ook chemische gewasbeschermingsmiddelen, zodat agrarische ondernemers een volledige toolbox met effectieve producten tot hun beschikking hebben.

Meer informatie over de nieuwe toelatingsregels voor micro-organismen vindt u **hier**.

TERUG